

Vloga svetovalnega središča pri spodbujanju odraslih za izobraževanje in učenje

Meta Gašperšič

Ana Granda Jakše

RIC - Razvojno izobraževalni center Novo mesto, Novi trg 5, Novo mesto

e-mail: meta.gaspersic@ric-nm.si

e-mail: ana.granda.jakse@ric-nm.si

Svetovalno središče Novo mesto je v 5 letih delovanja pridobilo mnogo izkušenj na področju izobraževanja odraslih. Dnevno se srečujemo z ljudmi z različno stopnjo izobrazbe, različnimi interesi, potrebami in pričakovanji. Še kako se strinjamo z avtorji, ki pišejo o tem, da se v izobraževanje vključujejo tisti odrasli, ki so preskrbljeni z vsemi dobrinami, vključno tudi s stopnjo izobrazbe. Marginalne skupine so tiste, ki se zaradi različnih vzrokov ne vključujejo v izobraževanje, in prav njim andragoško svetovalno delo lahko lajša odločitev za izobraževanje. Za lažjo ponazoritev povzemamo razloge, zaradi katerih se nekateri ne odločajo za izobraževanje, tako, kot jih v svojem delu navaja S. Jelenc (1996: 35), izhajajoč iz študije Veronice McGivney (1990):

- pomanjkanje informacij,
- strah pred udeležbo,
- izobraževalna in socialna selekcija,
- pomen socialno ekonomskega položaja, pripadnost določeni skupini ali plasti.,
- pojmovanje izobraževanja, pomen posameznikovih stališč do izobraževanja,
- zmanjšana sposobnost načrtovanja prihodnosti,
- pomen nedavno potekajočega izobraževanja,
- pomanjkljivost v predstavitvi programov izobraževanja,
- kombinacija različnih dejavnikov.

Marsikateri odrasel ovir sam ne zmore premagati. V teoriji in praksi dnevno prepoznavamo situacijske (izhajajo iz človekovega trenutnega položaja, v grobem pa so vezane na pomanjkanje časa, stroške izobraževanja, družinski problemi in oddaljenost izobraževalne organizacije), institucijske (oddaljenost oz. bližina izobraževalne ponudbe, možnosti vpisa, urniki predavanj, načini prenašanja znanj ter informiranost o izobraževalnih možnostih) in dispozicijske ovire, ki so vezane na psihološke značilnosti posameznika (samopodoba, samozavest, stopnja aspiracije, stališča, možnosti za učenje). V raziskavi, ki smo jo v Svetovalnem središču Novo mesto opravili v letu 2005, smo ugotovili, da so najpogostejši razlog, da so odrasli poiskali našo pomoč, situacijske in dispozicijske ovire.

V skladu s tem smo tudi v aktivnosti Svetovalnega središča Novo mesto in Centra vseživljenjskega učenja Dolenjska vnesli še več različnih oblik in načinov spodbujanja, spremljanja, motiviranja in neposredne pomoči odraslim, ki se učijo.

Ponudbi storitev pred vključitvijo in med izobraževanjem (pomoč pri premagovanju učnih težav: spoznavanje različnih tehnik za učinkovitejše učenje, prepoznavanje učnih nagnjenj in prepoznavanje učnih stilov, pomoč pri načrtovanju učenja, seznanjanje z metodami sproščanja in koncentracije; seznanjanje z organiziranimi oblikami učne pomoči in možnostmi inštrukcij; pomoč pri pridobitvi: štipendij, posojil, drugih pomoči pri izobraževanju; seznanjanje z različnimi oblikami pomoči pri reševanju osebnih problemov; pomoč pri sestavi individualnega izobraževalnega načrta, sprotno vrednotenje napredka v izobraževanju; organizacijo skupinskih oblik svetovanja) smo dodali še aktivnosti, ki so posebej namenjene brezposelnim in Romom. Skupaj s partnerjem Zavodom RS za zaposlovanje, še posebej Območno službo Novo mesto uvajamo zaposlitvene koticke in mobilno svetovanje za Rome.

Ob različnih načinih informiranja in svetovanja, ki jih izvajamo redno (svetovalni telefon, osebno svetovanje, elektronska pošta, informativni material), dajemo velik poudarek lokalnim informacijskim točkam (knjižnica, bolnišnica in zdravstveni dom, INFO točka študentskega društva, strokovni in strateški partnerji), lokalnim radijskim postajam in lokalni televizijski postaji, razvijanju ponudbe motivacijskih delavnic in delavnic učinkovitega učenja ter občasnim informacijskim točkam v regiji. S prispevki v različnih medijih skušamo približati odraslim različne izobraževalne možnosti v regiji in jih spodbuditi k aktivnemu vključevanju. Vse aktivnosti izvajamo v skladu z načelom Memoranduma o vseživljenjskem učenju, da »pripeljimo učenje bliže domu«. (Evropska komisija, 2000)

Zavedamo se, da ima pomoč odraslim pri vključevanju v izobraževanje in pri premagovanju težav v času izobraževanja za posledico večjo uspešnost udeležencev, partnerski mreži pa omogoča pridobivanje povratnih informacij o vrstah in vzrokih težav odraslih v izobraževanju in s tem k zagotavljanju večje kakovosti izobraževalne ponudbe za odrasle. Neposredne posledice delovanja Svetovalnega središča so vidne tudi v povečani udeležbi v neformalnem vseživljenjskem učenju, še zlasti tistih skupin, ki se manj zavedajo pomena učenja ali pa nimajo dostopa do virov le-tega in so pogosto v njem najslabše udeleženi.